

zhaja, izvešči ponedeljek, vsak dan zjutraj. Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. Dopolni naj se pošiljajo uredništvu. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Izdajatelj in odgovorni urednik Stefan Godina. — Lastnik tiskarna Edinost. Tisk tiskarna E. Ljubljana. — Za mesec L. 7. — 3 mesece L. 19.50. — Za inozemstvo mesečno 4 lire več. — Te. uredništva in uprava št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 cent, osm. tince, in zahvale, poslanice in vabila po L. 1. — Oglasi denarnih zavodov mm po L. 2. — Mali oglasi po 20 st. beseda, manjši pa L. 2. — Oglasi naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

JUGOSLAVIJA IN RUSIJA

V razgovoru poročevalca belgrajske „Politike“ z vodjo ruske delegacije v Genovi Čičerinom je podal ta poslednji izjavo, da se sovjetska vlada odseja od vsega, kar se je v notranje razmere drugih držav, a da bo „srečna, ako bo mogla zopet stopiti v stike z Jugoslavijo“. Čičerin je povdarjal tudi, da Jugoslavija nima nikakega povoda za to, da bi v svoji državi dopuščala caristično propagando proti Rusiji!

Te Čičerinove izjave imajo za presojanje dosedanjih odnosov med obema slovenskima državama veliko važnost. Kakor vse izjave diplomatov nove Rusije sploh, tako so tudi te Čičerinove besede odkrite in jasne. Čičerin je priznal brez ovinkov, da se je komunistično gibanje zanašalo v Jugoslavijo od zunaj. Čičerin priznava z vso odkritostjo, da je sovjetska vlada, dokler je bila v tiskah in se morala boriti proti raznim sovražnikom, morala iskati odduška s tem, da je svojo agitacijo zanašala v dežele svojih nasprotnikov, da jim je tako vezala roke. Sedaj pa — pravi Čičerin — ko čuti sovjetska vlada trda tla pod nogami in se ji ni treba bati napadov, odpada ta potreba. Z drugimi besedami: komunistično gibanje v Jugoslaviji ne more več pričakovati podpore in pobud od strani sovjetske Rusije. In če uvažujemo, da v pretežno agrarni državi, kakršna je Jugoslavija — ne more biti ugodnih tal za pravi razmah komunističnega gibanja in se morejo pojavljati k večjemu le kakšni sporadični in epizodični poizkusi, napoveduje Čičerinova izjava komunističnemu gibanju v Jugoslaviji slabo bodočnost, če ne za vedno, pa gotovo za dolge, nedogledne čase.

Drugi moment velike važnosti v Čičerinovi izjavi bi bil v izraženi želji po vzpostavitvi stikov med Jugoslavijo in Rusijo. Nočemo trditi, da bo sovjetska vlada usvojila kar ves takozvani program Petra Velikega. Vendar pa je treba naglašati, da se stotletne tradicije ne dajo kar čez noč izbrisati in pozabiti. In to tem manj, čim bolj imajo te tradicije — kakor je to v resnici glede razmerja med Rusijo in bivšo Srbijo — svoj koren v naravnih elementih: v plemenskem sorodstvu, v versih vezeh in v zemljepisnem položaju Srbije, oziroma njene naslednice Jugoslavije. Ravno te dni smo čitali v nekem italijanskem listu stavek, da je bila Srbija vedno roka Rusije v njeni vztočni, posebno pa balkanski politiki in da ostane to tudi za bodočnost! Zdi se

nam, da je mož, ki je to napisal, dober prorok.

V tem prepričanju nas podkrepljajo tudi Čičerinove izjave. Znak so, da se že vrši v Rusiji proces evolucije po prvi viharini dobi revolucije — ki je morala biti tako viharina, ker bi drugače ne bila mogla zrušiti absolutističnega demokratičnega sovražnega carističnega režima — k urejeni, moderni, demokratični državi, ki bo imela svoj koren v širokih plasteh naroda. Ta proces pa ne more biti samo proces demokratiziranja, ampak tudi nacionaliziranja Rusije. Politika bodoče Rusije ne bo več politika dinastije in kabinetne diplomacije, marveč bo izraz prave volje ruskega naroda. V razmerju med Rusijo in Jugoslavijo bodo plemenske vezi v visoki meri odločilni element, ki ga ne bo mogla in smela prezirati nobena ruska vlada. In to tem manj, ker zahtevajo to — kakor že rečeno — tudi državni in politični interesi Rusije, ki bo tudi v bodočnosti — kakor je v minulosti — hotela varovati svoje neizmerne interese na Balkanu. Po svojem zemljepisnem položaju pa gre pot državne politike Rusije na Balkanu preko — Jugoslavije!

Razmerje tesnih stikov med Rusijo in Jugoslavijo zahtevajo torej toliko globoki čustveni, kolikor tudi realno — politični razlogi. To prepričanje vlada tudi v belgrajskih merodajnih krogih. Belgrajski dopisnik prške „Presse“ je poročal te dni o svojem razgovoru z neko merodajno osebo, ki je izjavila: „Nobena in tudi najslabša jugoslovska vlada ne bo hotela v boj proti Rusiji, ker bi to nasprotovale čustvom in tradicijam našega naroda! Mi zavzemljemo sicer sedaj stališče stroge nevtiralnosti, ki pa ne pomeni brezbržnosti in nezanimanja. Nam ne more biti vseeno, ima-li Rusija dobro ali slabo vladlo, ali vladata tam demokracija in napredek, ali pa tiranstvo, ali je Rusija mogočen činitelj kulture, napredka in civilizacije, ali pa neprestano ognjišče nemira za ves svet. Ruski narod uživa tudi pod boljševiskim gospodstvom vse naše simpatije.“

Iz nadaljnjše vsebine izjav, ki jih je objavil praški list, pa je razvidno, da visijo kljub temu še precej goste megle nezaupanja med Jugoslavijo in sedanjo Rusijo. Marsikdo zapreko bo treba še odpraviti preden pride med njima do tistih stikov, ki jih želi Čičerin. Kljub vsemu pa bo razvoj moral iti po poti, ki jo kaže narava!

Konferenca v Genovi

Kaj zahtevajo zavezniki od Rusije

GENOVA, 13. Agencija „Stefani“ objavlja poročilo iz Londona, iz katerega je razvidna podlaga, na kateri so zavezniški izvedenci na sejah od 20. do 28. marca, ko so razpravljali o ruskem vprašanju, sestavili načrt za obnovo Rusije.

Izvedenci so se postavili na stališče, da se mora rusko vprašanje presojati s stališča pravičnosti in potrebe. Obnovitev Rusije bo odvisna predvsem od pomoči tujih podjetij in tujega kapitala. Zato pa je potrebno, da se sedanje razmere izpremenijo, ker v sedanjih razmerah bi se upali spuščati v trgovanje z Rusijo le spekulanti. To bi imelo za posledico izkoriščanje Rusije in ne njeno obnovo, kar pa hočejo vlade, zastopane v Genovi, na vsak način preprečiti. Če se hoče kaj doseči, se mora tudi v Rusiji začeti resno delati. Podlaga vsega tvori v Rusiji poljedelstvo. Treba je torej dati jamstva glede posesti in razpolaganja s pridelki, če se hoče tudi inozemstvu pritegniti k delu.

Ravno tako je tudi na polju industrije.

Treba bo — nadaljuje poročilo — izdati ukrepe za zamenjavo svobode dejavnosti delodajalcev in njihovih uradnikov, za zaščito kapitala, potrebnega za razvoj industrijskih operacij, kakor tudi za zamenjavo pravice do zavarovanja premičnin in nepremičnin. Končno bo treba zagotoviti pravico do uvažanja potrebnih stvari in do razpolaganja s proizvodi lastnih podjetij. Isto velja tudi glede prevažanja, ker se bo treba obratovati na tuje trdnice za nabavo potrebnega materiala.

Način uveljavljanja teh pogojev niso zavezniški proučevali, ker je to politično vprašanje.

Komisija izvedencev v Londonu se je bavila tudi z vprašanjem, ali se nanaša ime ruske sovjetske vlade samo na moskovsko sovjetsko vlado, ali pa na vse druge ruske sovjetske vlade. Doslej tudi se ni bila dala nobena definicija besed „Rusija, ruski“. Rešiti se mora tudi vprašanje, v koliki meri zadevajo obligacije v prejšnjih določbah nove države, ki so se odcepile od stare Rusije, ali države, ki so dobile del ruske zemlje.

Komisija izvedencev je tudi predlagala, naj se ustanovi komisija za ruske dolgove. Predsednik komisije bi ne smel biti izbran med člani komisije ne med člani Zveze narodov. Ta komisija bi sestavila mešana razsodišča in izdala nove ruske obveznice v prid ruskim dolžnikom, reševala vsa emisijska vprašanja. Kontrola bo prenehala, čim bo ruski dolg dovolj zasiguran. Obveznice ne bodo podvržene obdavčenju in bodo izdane v valuti države, kateri pripada upnik. Obresti do 1. 1927. bodo konsolidirane in

do takrat se ne bodo obveznice izplačevale.

Evo v nastopnem bolj podrobno poročilo o načrtu zavezniških izvedencev glede Rusije:

Agencija Stefani objavlja poročilo iz Londona, ki pravi v glavnem: Veščaki onih držav, ki so sklicale konferenco v Genovi, so izdelali glede obnove Rusije načrt, katerega je tudi genovska konferenca vzela za podlago za dnevnih razprav.

Načrt določa pred vsem: „Sovjetska vlada pripozna finančne obveznosti svojih prednikov, t. s. ruske carske vlade in ruske začasne vlade, nasproti inozemskim državam in njihovim državljanom. Sovjetska vlada pripozna vse finančne obveznosti, ki jih je do danes prevzelo katerokoli rusko pokrajinsko ali krajevno oblastvo ali kakor rusko podjetje javne koristi, ter bo jamčila za njihovo izvršitev. Ruska vlada prevzame odgovornost za vsako materialno in vsako iz neizvršitve kakor pogodb izvirajočo škodo, katero trpi kak inozemec vsled akcije ali nemarnosti ruske vlade. Omenjeno odgovornost bodo ugotovile posebne komisije in mešana razsodišča, ki se bodo v ta namen ustanovila.“

Vsi dolgov, odgovornosti in obligacije vsake vrste, ki jih je pričenši s 1. avgusta 1914. sklenila ruska vlada s kako inozemsko vlado ali narobe, se bodo smatrala za popolnoma brisane s plačilom svot, določenih v tablici, ki se bo sporazumno priredila. Ko se bodo določevale svote, ki jih ima plačati Rusija, se bodo upoštevale vse zahteve ruskim državljanom za vojne škode ali izgube, ki izvirajo neposredno iz vojnih sovražnosti na kopnem in na morju ali pa so sličnega značaja, kakor tudi vse druge zahteve katerokoli vrste, formulirane v času ureditve te tabele.

Sovjetska vlada se obvezuje, da bo poskrbela za dobro justično upravo na podlagi načela, po katerem je justična oblast neodvisna od izvršilne oblasti. Justico bodo upravljala neodvisna in neodstavljiva oblastva. Primenila se bo zakonodaja, ki bo enaka za vse ter bo predvidevala za inozemske države enaka jamstva proti svojevoličnim aretacijam in hišnim preiskavam. Inozemci bodo imeli prost pristop k sodiščem ter se bodo lahko dali zastopati pred sodišči po odvetnikih, ki jih sami izberejo. Postopanje se bo olajšalo in podvzelo. Zagotovila se bo pravica priziva in revizije. Stranke — pogodbenice bodo imele pravico skleniti, da se ima pogodba urediti po kak inozemski zakonodaji. Vpeljali se bo pravično postopanje, da se zagotovi izvršitev razsodb, ki jih je postavno izreklo kako inozemsko sodišče, vsote razsodbe v predmetu trgovskih pogodb,

Pripoznala se bo veljavnost kompromisne klavzule v pogodbah.

Ruska vlada se obvezuje, da dovoli inozemcem prost vstop v ozemlje ruske države in prost izhod iz nje. Inozemci ne bodo za časa svojega bivanja v Rusiji podvrženi nobeni obvezni službi niti se ne bo mogla terjati od njih kakak kontribucija niti se jim ne bo moglo naložiti kako prisilno posojilo.

Inozemci bodo lahko svobodno občevali po pošti, brzojavu in radiobrzjavu. Inozemci bodo lahko izvrševali vsako trgovino, poklic ali opravilo ter se ne bodo podvržli nikakršnim omejitvam radi njihove državne pripadnosti, niti se ne bo rabila glede vojaške službe in obveznega dela kakak mera na škodo delavcem in uradnikom tujih podjetij ali takih, ki stojijo pod vodstvom inozemcev.

Na Ruskem bodo uživali inozemci ugodnosti glede potovanja in prevažanja svojega imetja in blaga. Pravica revizije se bo smela rabiti nasproti tujem edinole v izjemnih primerih in proti plačilu odškodnine. Tujci društva in združenja bodo lahko svobodno vodila vsako podjetje, ki je v Rusiji dovoljeno tujem, ter bodo lahko pristopila k sodiščem. Tujci in tujci podjetja se ne bodo smeli obtežiti z višjimi taksami kakor Rusi in ruska podjetja.

Ruska vlada se pozove, naj pristopi k mednarodnim konvencijam o industrijski, književni in umetniški lastnini.

Rusija se mora smatrati, da je še vedno vezana po trgovinskih, tehničnih in pravnih pogodbah, ki so jih sklenile nekdanje ruske vlade. Pogodbe, konvencije in sporazumi med Rusijo in kako tujem državo, ki se še niso odpovedali, se ne bodo smatrali za dosepele, da se pa ohranijo v moči, se bo morala Rusija pogajati s prizadeto državo.

Tujci, ki pojdejo na Rusko, da bodo tam izvrševali svoj poklic, trgovino, industrijo ali obrt, lahko svobodno uvozijo živež, oblačila in za delo potrebno orodje, ki se tam ne dobi. Vizum na potnih listih s strani ruskim oblastem podeli posestniku potnega lista popolno varstvo s strani ruskim oblastev ter pravico do svobodnega izvrševanja njegove industrije, trgovine, obrti ali poljstva.

Brez asistencije in soglašanja odnosnega konsula se v hiši tujca ali njegovi delavnici ne sme izvršiti nobena preiskava niti se tujec ne sme aretirati. Razsodba proti tujcu se bo smela izvršiti le tedaj, ako soglasja njegov konsul. Radi obdolžitve političnega značaja se tujec lahko kaznuje edino z izgonom.

Podjetja tujcev in podjetja pod vodstvom tujcev se bodo lahko vodila popolnoma svobodno. Nakup vseh za vzpostavitev industrije potrebnih proizvodov in sirovin v Rusiji in drugod ter njihov transport bo ruska vlada pospeševala. Davki, takse in druga bremena na industrijo, trgovino, obrt in poklic tujcev v Rusiji se bodo morala zmerno odmeriti. V ruskim lukah se mora ustanoviti gotovo število prostih con.

Ruska delegacija, kateri je bil izročen načrt zavezniških izvedencev, je prosila za ponovno odgoditev, da ga more proučiti. Seja podkomisije prve komisije je bila vsled tega odložena.

Delovanje finančne komisije. — Rakovski za razorožitve

GENOVA, 13. Na današnjem sestanku finančne podkomisije je zakladni minister sir Robert Horne predlagal sklicanje mednarodne konference zastopnikov emisij ruskim bank vseh držav. Na tej konferenci naj bi se razpravljalo o valutnih vprašanjih. Narediti naj bi se vsi poizkusi, da se doseže neobhodno potrebna pomoč zvezne banke Zedinjenih držav. Hermes je izjavil v imenu Nemčije, da je treba proučevati vprašanje z notranjega in mednarodnega stališča, ker notranje bilance se ne morejo spraviti v ravnotežje, če se to ravnotežje ne vzpostavi tudi pri zunanji bilanci. Napovedal je za jutri predložitev Rakovski, zastopnik Rusije, je ugotovil, da se s poročilom londonskih izvedencev strinja v glavnem s stališčem sovet. vlade, posebno v kolikor gre za potrebo, da se ustanovi emisija papirnatega denarja. Ni znano razen tega — je rekel Rakovski — ni znano, da je naredila sovjetska vlada že vse, česar je mogoče, da bi vzpostavila ravnotežje v financah in da je sedaj primamljiv v bilanci sovjetske vlade pokrit približno za eno sedmino. Število državnega uradništva je bilo skrajšano za 40%. Kar je uničilo ruske finance, je bilo nadaljevanje vojne. Dne 6. januarja 1920. je imela sovj. vlada pod orožjem 5,360.000 vojakov. Dne 1. januarja 1922. jih ni bilo nad 1.450.000, katerih četrtina je na mejah. Vseled tega so se tudi stroški znižali za 24%.

Iz tega je Rakovski sklenil, da je nemogoče izboljšanje svetovnih financ brez razorožitve.

Sestanke podkomisije finančne komisije

GENOVA, 12. Pododbor druge finančne komisije se je sestel danes ob 3 v kraljevski palači. Po razpravi o proceduri je bilo sklenjeno, da se bo vrnila jutri ob 4 seja omenjene komisije. Na tej seji se bodo imenovali nadaljnji pododbori, ki se bodo bavili z vprašanji kreditov in tečajev. Predlagalo se je tudi, da naj obstoječi odbor osredotoči svoje delo posebno na valutno vprašanje, o katerem se je začela razprava že danes na podlagi listine, ki so jo pripravili zavezniški izvedenci v Londonu. Nekateri delegati so obljubili, da bodo predložili še nadaljnji material.

Rusi so prišli na konferenco dobro pripravljeni.

GENOVA, 13. Ruska delegacija je prišla v Genovo dobro pripravljena, zlasti glede vprašanj, ki se tičejo likvidacije ruskim predvojnih računov ter vzpostavitve Rusije kot važnega činitelja v svetovnem gospodarstvu. Predvsem so Rusi proučili vprašanje vojnih in predvojnih dolgov, obveznosti, ki so nastale vsled revizije tujega imetja, ter zahtebe Rusije in Nemčije po likvidaciji pogodb, sklenjenih v Brestu Litovskem. Dalje se proučevali vse oblike finansiranja za vzpostavitev transportov zasebnih in združnih podjetij, za obnovo državne industrije in za ozdravljenje denarnega prometa. Tudi finansiranje vnanje trgovine in carinska tarifa sta bila predmet njihovega natančnega premetovanja in dokumentacije, kakor se je tudi posvetila velika pažnja vprašanju pomoči po lakoti prizadetim pokrajinam. Rusi so razdelili proučevanje posameznih točk posebnim odborom.

Sestanek verifikacijske komisije

GENOVA, 13. Komisija za verifikacijo poverljivih listin se je sestala danes pod predsedništvom italijanskega delegata Cellesie. Imenovana je bila nato podkomisija pravih izvedencev, izbranih med člani komisije.

Jugoslavija

Italijansko-jugoslovenska pogajanja
BELGRAD, 13. Listi objavljajo to-le vest iz vladnih krogov o ital-jugoslov. pogajanjih: Na italijanske vesti, da je naša delegacija v Genovi glede rapalske pogodbe stavila gotove predloge, da se odstranijo vse difference, moramo izjaviti, da taki predlogi niso bili storjeni niti sprejeti na merodajnem mestu.

V Rapallu ne gre za revizijo, temveč za izvršitev rapalske pogodbe

LJUBLJANA, 13. „Jutro“ javlja iz Genove: „Vaš dopisnik je danes govoril z zunanjim ministrom dr. Ninčević, ki je zanimal vest, da se pogaja z italijanskimi delegati, od katerih ga je Contarini že obiskal v stanovanju v St. Margheriti, za revizijo rapalske pogodbe. Razgovori se tičejo samo načina izvedbe. Dr. Ninčević je doznal, da je bil memorandum Hrvatskega bloka, ki bo najbolj škodoval interesom jugoslovenskega naroda, posebno Hrvatov, res predan italijanskim oblastem v dneh nemirov na Reki.“ — Isti list javlja iz Belgrada: „V Belgradu so vzbudile zadnje vesti, ki so prispеле iz Rapalla, največje ogorčenje, ker se Italijani zopet nehoti držati sklenjenih pogodb. V zvezi s tem se omenja tudi bolezen ministrskega predsednika Pašića, ki ga nekateri dolže, da je rajši prepuštil te neprijetne posle z Italijani dr. Ninčeviću, da si sam ohrani svoj nimbus. Veliko nevoljo je povzročilo v Belgradu tudi zadržanje Italijanov in Angležev, ki se branijo priznati skupno delovanje Poljske in Male entente kot enega faktorja v komisijah genovske konference.“

Poljsko odlikovanje kralju Aleksandru

BELGRAD, 13. Včeraj je poslanik poljske republike g. Zdzislaw Okenski na najslavesnejši način izročil kralju Aleksandru visoko odlikovanje, poljski red Belega Orla. Izročitev je bila izvršena po gotovem slovesnem ceremonijelu. V krasni ekvipaži se je pripeljalo poljsko poslanstvo korporativno na dvor. V prvi ekvipaži sta sedela poslanec Okenski in šef političnega oddelka g. Janković, v drugi leg. svetnik Sigmund Smogorzewski s šefom kabineta ministrstva zunanjih zadev Jovanovićem, v tretji ekvipaži je bil tajnik poljskega poslanstva Vladimir Danilowski s poljskim vojn. atašejem Michalskim. Pred dvorom so izkazale poljskemu poslanstvu vojaške časti tri čete kraljeve garde. Godba garde pa je zaigrala poljsko državno himno: „Ješće Polska“. Nj. Vel. kralj Aleksander je sprejel poslanika v svečani dvorani. Povodom izročitve visokega odlikovanja je poljski poslanik g. Okenski nagovoril jugoslovenskega kralja s kratkim govorom, v katerem je naglašal iskrene in prijateljske vezi, ki vežejo jugoslovenski narod s poljskim. Izrazil je veselje, da more biti tolačen prijateljskih čustev, v imenu šefa poljske republike maršala Pilsudskega in v imenu poljskega naroda. Kralj je bil vrdodošen in si je odlikovanje pripel na prsi.

Zanimiva objava hrvatskega bloka

ZAGREB, 12. „Hrvat“ glasilu hrvatskega bloka, priobčuje dve oficialni izjavi: I. „Z ozirom na neprestane napade hrvatske „popovske“ stranke na politiko hrvatskega bloka izjavlja le-ta: 1. Hrvatski blok smatra Dalmacijo za ono, kar je v resnici, namreč za z vsakega stališča nepreporni hrvatski teritorij, t. j. sestavni del Hrvatske. 2. Hrvatski blok smatra Bosno in Hercegovino za bistveni del hrvatskega narodnega problema in dosledno temu vprašanje položaja Bosne in Hercegovine za bistveni del hrvatsko srbsk. sporazuma. Pri tem naglašamo, da se to vprašanje ne sme rešiti samo s stališča hrvatskega ali srbskega, morvet v prvi vrsti z ozirom na moralne in gospodarske interese tega našega medsebojnega področja, in 3. Hrvatski blok smatra Bunjevce za sestavni in nerazdružljivi del hrvatskega naroda. II. Povodom opetovanih vesti v belgrajskih listih o sestavi neke hrvatske vlade sedaj na Dunaju, sedaj v Budimpešti, izjavlja hrvatski blok kot edino zakonito predstaviteljstvo Hrvatske in hrvatskega naroda, da ne more nobena skupina političnih emigrantov iz Hrvatske v Madžarski ali v Avstriji in nai-

nastopa pod katerokoli firmo, nikjer in nikoli ničesar izjavljati v imenu Hrvatske in hrvatskega naroda kot njegovo voljo ali njegovo zahtevo, posebno pa ne more v njegovem imenu izvrševati nobene oblasti, niti prevzeti nobenih obvez.“

Na potu okoli sveta

LJUBLJANA, 13. V Ljubljano sta prispela prof. Casali Vudové in njegova gospa, ki se nahajata na dolgoletnem potovanju. Proučavata namreč socialne in ekonomske prilike vseh narodov in držav na svetu. Leta 1909 sta odšla iz Milana v večji družbi, ki pa je že v Albaniji bila razbita. Napadli so jo divji Arnauti, dva udeležnika ubili, ostali so se vrnili. Le prof. Casali in njegova soproga se nista dala splašiti ter sta nadaljevala svojo pot preko Avstrije, Ogrske, Bolgarije, Srbije, Rumunije v Rusijo, videla sta Egipt, Tunis, Alžir, Maroko, prepotovala južno in severno Ameriko, kjer jih je zatekla vojna. Iz Amerike sta se vrnila zopet v Evropo; iz Dalmacije sta prišla v Ljubljano, potujeta v Zagreb in Belgrad, poskusita prepotovati Rusijo ter se pretolci na Kitajsko in na Japonsko. Prof. Casali ima s seboj nebroj dokumentov, ki dokazujejo, da je bil povsodi sprejet od državnih oblastí z veliko ljubeznivostjo.

Čehoslovaška

Novi avstrijski poslanik sprejet od predsednika Masaryka

PRAGA, 13. V ponedeljek je bil sprejet novi avstrijski poslanik dr. Marek v avdienco od predsednika Masaryka, kateremu je predložil svoje poverljive listine. V nagovoru je poslanik Marek poudarjal politični sporazum in sodelovanje obeh držav za čim prejše ozdravljenje vojnih posledic. V svojem odgovoru je predsednik Masaryk opozarjal med drugim na naravne odnose med obema državama, zagotavljal, da bo Čehoslovaška za Avstrijo vedno lojalna in prijateljski sosed.

Drugi vzhodni semenj v Bratislavi

PRAGA, 13. Za drugi vzhodni semenj v Bratislavi, ki se bo vršil med 9. in 16. julija t. l., vlada vedno večje zanimanje ne samo v čehoslovaški republiki, temveč tudi po ostali Evropi in celo onstran morja.

Uspeh tega semnja se zdi že zagotovljen in bo brzokone še večji nego uspeh zadnjega semnja. Obiskovalcem in izlagalcem se bodo dale posebne legitimacije, na podlagi katerih bodo znizane vozne cene na italijanskih železnica za 20%, a na čehoslovaških za 33%, in sicer za pot tja in nazaj. Čehoslovaški konzulati bodo izdajali svoje vizume za znizane cene.

Za italijanske izlagatelje je rezerviranih še nekoliko mest do konca aprila. Čehoslovaški konzulati v inozemstvu bodo dali vse potrebne informacije.

Francija

Strah pred odškodninskim vprašanjem

PARIZ, 12. Poročevalec agencije „Havas“ v Genovi javlja z ozirom na prihod Bergmanna, nemškega zastopnika pri odškodninski komisiji, da se mora ta prihod staviti v zvezo z zadržanjem nemških poslancev na popoldanski seji in z izjavo g. Hermesa, ki je rekel, da ima Nemčija namen postaviti vprašanje vojne odškodnine v odvisnost od primankljaja v nemškem proračunu. Člani francoskega odposlanstva na konferenci pa naglašajo, da ne gre za to, da bi se ugotovilo, zakaj se v proračunu nekaterih držav nahaja primankljaj, temveč da je treba iskati primerna sredstva za kritje primankljajev. Nemci bodo najbrže predlagali kot sredstvo, da se nadaljnje tiskanje bankovcev ustavi in da država najme posojilo v inozemstvu. Gotovo pa je že sedaj, da ne bodo v finančni podkomisiji stavljeni na glasovanje nikaki predlogi glede vojne odškodnine, ki bi bili naperjeni proti pravicam zaveznikov.

Nemško plačilo

PARIZ, 14. „Journal“ poroča, da je dospel pred večeršnjim večer v Pariz plombiran vagon s 300 milijoni nemških kaznec, ki so določene za reparacijsko komisijo.

Anglija

Premirje na Irskem. — Nepokoriščina čet De Valere

BELFAST, 13. Vsled razgovora med poveljnikom čet Ulsterja za grofijo Bermannag in poveljnikom irskih čet za grofijo Monaghsar se je uklenilo vse potrebno, da se določi med nasprotniki nevtralen pas. Nasprotniki se bodo umeknili kako miljo daleč. Vsekakor se čete De Valere, ki imajo nekaj točk zasedenih, protivijo ukazu oblasti svobodne države ter se nočejo umekniti.

Rusi pravijo, da lahko vzpostavijo svoje železnice iz svojega

LONDON, 13. Ruska trgovinska delegacija je prejela iz Moskve sledečo vest: Generalni ravnatelj ruskim železnice Borilov je na vprašanje glede uporabe tujega kapitala za ruske železnice izjavil: Rusija v začetku ne more dovoliti tujim kapitalistom, da izkoristajo ruske železnice, pač pa jim lahko dovolijo kak dobiček. Tudi se tujim kapitalistom lahko dajo dela v obliki posojil. Borilov sodi, da zahteva vzpostava vseh ruskim železnice 5 let dela. Začelo bi se delo najprej pri glavnih progah, nato pa nadaljevali pri stranskih. Ruska železniška oblastva pravijo, da so pripravljena izvršiti to delo s kapitali, s katerimi razpolagajo ruski kapitalisti.

Našim čitateljcem v mestu!

Ker bodo na Velikonočno nedeljo zaprele vse tobačne trafike, bo naš list na prodaj na sledečih krajih:

V prodaji listov na južnem in državnem kolodvoru;

V ulici Spiro Xydias (prej Via delle Acque) nasproti kavarne «Edison»;

v veži Via Roma št. 26 (prej Via delle Poste) blizu poštne palače;

v gostilni «Al buon Arrivo» ulica Ghega št. 9;

v gostilni «Andemo de Franz» ulica Gepa št. 18 in

v gostilni «Konsumnega društva» pri Sv. Jakobu nasproti cerkvi.

Tekom današnje dne bomo poskrbeli še za kako drugo prodajo v ostalih delih mesta, kar bo objavljeno v jutrnji številki.

Dnevne vesti

Vreme se izpreminja tudi v uredništvih tržaških italijanskih listov. Če so hoteli povedati, da vladajo v kaki deželi neugodne, kaotične razmere, so govorili o balkanskih razmerah. Menili so, da izrekajo najhujšo obsodbo, če so rekli, da se je kaka dežela »balkanizirala«. Označba »balkanstvo« jim je bila skupek vsega grdega, slabega, nekulturnega, divjanskega. Pa ne samo jugoslovenske dežele in ljudje in razmere v njih, ampak tudi jugoslovenski državniški so jim bili »balkanizirani« z vsemi grdimi nagoni »balkanstva« nekulturni, nevarni ljudje, na katere je treba gledati le s prezirom in zaničevanjem. Toliko da niso rekli, da ima Pašić uši v svoji suknji! Do najnovejših časov je bilo tako. Te dni pa se je v uredništvu »Piccola« kar iznenada nebo zjasnilo in zasijal je svetel žarek na ministra Jugoslavije za zunanje stvari gospoda Ninčiča. Bolj laskavega izpričevala mu menda ni še napisal noben jugoslovenski list. Odlični znanstvenik, mož visoke kulture, bistri vidni državnik, diplomat uglejenih oblik itd. itd. taka je bila slika, ki jo je podal »Piccolo« o gosp. Ninčiču. Namesto »Balkanca« smo gledali pred seboj pristnega zapadnega Evropejca. Vprašanje je le, kako dolgo bo trajalo to prijazno vreme v uredništvu »Piccola«? Bodo do vsakega slučaj pripravljeni na to, da bo gosp. Ninčič nekega dne — ki morda ni daleč — zopet postal »balkanec«. Pri vsem tem pa je želeli eno, da bi namreč gospod Schanzer urejal svojo politiko nezavisno od vremena po uredniških izvestnih italijanskih listov!

Nasilje ali pravica? Pod tem naslovom razpravlja »Tiroler« o reškem vprašanju ter pravi, da nam Reka nudi najzgovornejši zgled dušenja pravice do samoodločbe. Že se je zdelo, da se izmučenemu mestu bliža doba mirnega razvoja. Pretežna večina prebivalstva je želela državno samostojnost. Ali pojavila se je zopet teroristična manjšina, ki je z nasiljem in orožjem preganala zakonito izvoljeno vlado. Toda, kakor laž ima tudi nasilje kratke noge. Naj bo že borba kraja, ali daljša — pravica se vendar uveljavi končno nad nasiljem! Italijanska vlada naj se že enkrat zave svoje odgovornosti, ki ji jo nalaga reško vprašanje. Omogoči naj večini reškega prebivalstva, da si po svoji volji uredi svoj položaj. To je tudi v lastnem interesu Italije, ki zahteva, da se itak že napeti odnosi med Italijo in Jugoslavijo ne poostrejo še bolj. Tirolski list zaključuje svoja izvajanja: »Rekli smo že v uvodu, da se končno vendar le pravica uveljavi proti nasilju. To neomajno prepričanje nam določa stališče, ki ga mi južni Tirolci moramo zavzemati: stališče neupogljivo, izdržljivo nasproti dozdnevno neugodnim, nasilnim razvojem. Tudi najhujše zatiranje volje enodusnega ljudstva ne odpravi tega stališča. To ljudstvo bo dalje trpelo, dokler ne bo priznana njegova pravica!« Takega stališča se moramo neomajno držati tudi mi v Julijski Krajini. Neoporna mora biti v nas vera, da nasilje mora pač nekaj časa zadržati pravico na njenem pobodu, da pa končno mora ta poslednja zmagati nad nasiljem. Ta vera nas bo krepila, vzpodbujala in sokolila v težkih bojih za našo pravico, ki nas še čaka. In kakor je resnično, da je v interesu Italije, da zmaga na Reki pravica nad nasiljem, da se tam uveljavi volja prebivalstva, istotako je gotovo, da bo le na škodo države, če bo tu pri nas nasilje dušilo voljo ljudstva in mu krátilo neoporečne pisane in naravne pravice. Tudi v Julijski Krajini, kakor v južnem Tirolu, nalaga položaj vladi neizmerno odgovornost. Vlada naj se že enkrat zave te odgovornosti in naj čuje zopet in zopet: Jugoslovenci hočejo narodno živeti tudi v svojem novem državljanstvu! Te volje nam ne more ubiti nobeno nasilje!

Za sestavo poročila. Zupan tržaškega mesta je izdal proglas, v katerem poziva vse tiste, ki spadajo v kako kategorijo, določeno v čl. 2. zakona od 8. junija 1874. št. 1937, da se najkasneje do konca meseca julija vpišejo v seznam porotnikov. Vpisovanje se vrši vsak dan od 8.—12. ure v občinskem anagraftičnem uradu, ulica Sanità št. 25, II. nadstropje, soba

št. 35. Kdor se ne vpiše, bo naznanjen sodišču in bo kaznovan z globo 50 lir. — Italijanski zakon o sestavi porote, na podlagi katerega je bil izdan gornji poziv, je bil raztegnjen na nove pokrajine s kraljevim odlokom od 5. marca 1922., št. 288. Čl. 2. tega zakona pravi: V seznam porotnikov se vpišejo vsi tisti, ki imajo sledeče pogoje: 1. ki so italijanski državljani in uživajo vse civilne in politične pravice; 2. ki imajo najmanj 25 in ne več kot 65 let; 3. ki spadajo v eno sledečih kategorij: 1) senatorji, poslanci in vsi bivši člani parlamenta; 2) člani ali udje akademij in društev znanosti, književnosti in umetnosti ter doktori vseučiliških kolegijev; 3) odvetniki in pravdniki pri sodnih dvorih in sodnih ter notari; 4. doktori in absolventi vseučilišč in tisti, ki imajo kako diplomu ali izpričevalo iz licejev, gimnazij, realk, učiteljskih in sploh drugih učnih zavodov, ki so priznani od vlade; 5. službojuči, bivši in častni profesorji vseučilišč in drugih visokošolskih učnih zavodov; 6. službojuči, bivši in častni profesorji srednjih šol; 7. službojuči, bivši in častni profesorji akademij lepih umetnosti, šol za inženirje ter vojaških in pomorskih šol, akademij in zavodov; 8. zasebni učitelji, ki so pooblašteni učiti predmete, kateri so našteti pod 5, 6, in 7; 9) dekani, ravnatelji in rektorji zavodov pod 5, 6, 7, 10) tisti, ki so bili pokrajinski svetniki; 11) civilni in vojaški uradniki, katerih plača znaša najmanj 2000 lir na leto ali imajo pokojnino, ki znaša najmanj 1000 lir na leto; 12) tisti, ki so objavili kako znanstveno, leposlovno ali sploh kak duševni proizvod; 13) inženirji, arhitekti, geometri, zemljemerji, računski in likvidacijski uradniki, farmacisti, veterinarji, ki so postavno pooblašteni; 14) vsi župani kakor tudi vsi tisti, ki so bili občinski stariševci in v občinah z nad 3000 prebivalci; 15) tisti, ki so bili spravniki (conciliatori); 16) člani poljedelskih trgovskih in obrtniških zbornic, inženirji in ladjedelci, kapitani in piloti s patenti za daljno plovbo, kapitani za obalno plovbo, brodolastniki, posredovalci in mešetari; 17) ravnatelji in predsedniki kmetijskih zborov; 18) ravnatelji ali predsedniki bank, ki so priznane od vlade in se nahajajo v glavnih krajih občin z nad 6000 prebivalci; 19) člani vladnih komisij za nadzorovanje kreditnih zavodov in drugih ustanov javne uprave; 20) pokrajinski in občinski uradniki, ravnatelji in uradniki dobrodelnih ustanov, kreditnih zavodov, trgovskih in industrijskih podjetij, hranilnic, železniskih in paroplovnih društev in katerekoli zasebnega podjetja, ki je priznano od vlade, ako znaša njihova plača vsaj 3000 lir, pokojnina vsaj 1500 lir; 21) tisti, ki plačujejo državi na leto vsaj 300 lir izravnavnega davka, ki se izračuna v smislu zakona o državnoborbnih volitvah, in ki prebivajo v občini, katere žanje najmanj 100.000 prebivalcev; dalje v občinah, ki štejejo vsaj 5000 prebivalcev, tisti, ki plačujejo vsaj 200 lir tega davka na leto, in končno v vseh drugih občinah tisti, ki plačujejo vsaj 100 lir na leto.

Dijaška Matice. (Dopis iz Rojana). Tudi naše delavstvo se mora odzvati klicu našega visokošolskega dijaštva, da mu po svojih četudi skromnih močeh pomaga pri ustanovitvi »Dijaške Matice«.

Naše dijaštvo — po ogromni večini iz revnejših slojev našega naroda — mora imeti pri takem tako važnem delu, kakor je ravno doobra organizacija »Dijaške Matice«, naklonjenost in pomoč vsega naroda. Kakor mora premožnejši trgovci in posestniki delovati pri novi akciji, tako moramo v prvi vrsti tudi mi — delavci in kmetje — dati svoj davek, ki pa se nam bo z obrestmi vrnil. Rojanci! Mišlim, da govorim vsakemu zavednemu Rojancu iz srca, ako objubljam naši dijaški mladini pri njeni podporni akciji našo vsestransko pomoč.

Influenca v Trstu. Tukajšnji občinski urad javlja: Influenca, ki je izbruhnila, kakor je bilo že javljeno, tudi letos v našem mestu in ki je zadela velik del prebivalstva, je imela, kot vedno in kot je bilo ugotovljeno v vseh deželah, za posledico vnetje možganov ali letargijo, kakor se ta bolezen drugače imenuje na podlagi pojavov, ki so se opazili v nekaterih slučajih. Ta bolezen, ki je vzemirjala v začetku tudi zdravljene, ker se je pokazalo, da je bilo vse zdravljenje zastojno, se danes več ne plašimo. Danes vemo, da so slučajni vnetja možganov redki in osamljeni. Nikdar se nista pojavila dva slučajja v istem kraju. Zraven tega se je bolezen pojavila letos v mnogo blažjih oblikah kot preteklo leto. Isto se lahko reče tudi o influenci. V Trstu je bilo od meseca decembra do danes, torej odkar razsaja influenza, 17 slučajev vnetja možganov, med katerimi 4 slučajje iz Istre. Smrt je nastopila v dveh slučajih, v vseh drugih slučajih je bila bolezen lahka in bolniki so ozdraveli. Tudi influenza, ki je bila, kot rečeno, zelo razširjena in ki ni še popolnoma prenehala, je bila zelo blaga in ni imela posebnega vpliva na umiranje v Trstu.

Akad. in. društvo »Adria« v Gorici. Danes 14. t. m. ob 20 zvečer se vrši v kavarni važen društveni sestanek. Na dnevnem redu je razprava o ustanovitvi in ustroju Dijaške matice. Udeležba za člane obvezna, gg. stariševine in prijatelji društva vladno vabljeni! Predsednik.

M. D. »PROSVETA«. Tučičeva »Golgota«, drama v 3 dejanjih se uprizar v nedeljo dne 16. t. m. in ne v soboto 15., kakor je bilo pomotoma javljeno. Priredi se v dvorani Del. kons. dr. pri Sv. Jakobu. Začetek točno ob 20 uri. Odbor MDP.

Padlišče »Prosveta« (oddelki za soc. izobražbo). V ponedeljek 17. t. m. ob 4. pop. se bo vršilo v gostilni gospo. Jos. Grčič-a na Padrih javno prodavanje. Predmet: Gospodarska organizacija in izobražba. Predava ing. J. Rusija.

Iz tržaškega življenja

Ljubzenska žalost na Garibaldijevem tekašišču. Sinoci okoli 715 se je o. g. grala v veži hiše, ki je znamenovana s številko 29, na Garibaldijevem tekašišču krvava ljubzenska drama: mož je zasadil svoji nezvesti ženi dvakrat britev v glavo, nakaž se je prerezal žile na levi roki. Evo kako se je odigral krvav prizor:

Dante Palma in njegova žena Lidija, ki sta nje ločena od nje na Garibaldijevem tekašišču št. 29, sta bila v zadnjem času v zelo velikem navzkrižju. Ko sta stanovala še skupaj, je žena čestokrat zapustila jutraj stanovanje in se povrnila šele pozno v noč domov. Mož je sprva rad prenašal te nenavadne pojave. Končno se je pa naveličal in je začel zalezovati ženo. Tedaj je ugotovil, da ga žena vara. On jo je sicer skušal pregovoriti, naj opusti ta pota. Ker pa nista prišla do sporazuma, se je ločil Dante od nje in je sklenil, da se bo krvo maseval. Tako je tudi storil.

Sinoci okoli 7. ure so ga videli neki znanci, ko je stal v veži hiše št. 29 na Garibaldijevem tekašišču in nestrpno hodil po veži gor in dol. Okoli 715 je stopila v gorionemeno vežo njegova žena. Tedaj je mož planil na njo in jo dvakrat — težko — ranih z britvijo po glavi. Žena se je zgrudila v mlaki krvi na tla, mož pa si je med časom prerezal z isto britvijo žile na levi roki. Oba ranjenca sta bila pripeljana v mestno bolnišnico. Lidijino stanje je opasno, dočim ni možovo stanje hudo, vendar pa nevarno.

Vrsta nesreč. Včeraj popoldne sta trčila dva mesarja, ki sta se vozila z motornim kolesom, v avtomobil in se pri tem lahko ranila. Trčenje se je prigodilo na vogalu ulice della Pietà in ulice Canova.

Postrežek Alfonz Čej, stanujoč v ulici S. Michele, je šel včeraj jutraj po pomolu »Audace«. Tedaj je prišel med dva avtomobila. Pri tem je dobil rane na rokah, na obrazu in nogah. Prvo pomoč je dobil na rešilni postaji.

Hišna Julka Sele, stanujoča v ulici Francesco Rismondo št. 3, je prišla včeraj jutraj na istrski cesti pod kolo in se je pri tem lahko poškodovala.

Pretep na ulici. Iz neznanjih vzrokov sta si včeraj popoldne v ulici Raffineria skočila za vrat dva gospoda, ki sta bila prav čedno oblečena. Bog si ga vidi, kako bi se zaveda občinstva, ko bi ne posegli vmes resni mestni stražniki, ki so opozorili gospoda, da ni dostojno se pretepati na ulici. Gospoda sta sicer res opustila pretep, Toda objubila sta si vzajemno, da bosta nadaljevala na drugem kraju.

Najdeno. Našla se je svota denarja. Kdor je izgubil, naj se obrne ulica Risorta št. 3, Marjini dom.

Pod kolo je prišel. Včeraj jutraj so pripeljali z avtomobilom rešene postaje v mestno bolnišnico 67 letnega Stefana Kubretoviča, stanujočega na obrežju Grumola. Kubretovič je bil ranjen na vratu in na rokah. Pravil je, da ga je povozil neki kolesar v ulici Dante Alighieri.

Ponarejen stolirski bankovec. Pred včerajšnjim jutraj je aretirani mestni stražnik Umberto Bertuzzi v neki trgovini jaje v ulici del Solitario Ivanko Severinovo. Ženska je hotela namreč razpečati v omenjeni trgovini ponarejen stolirski bankovec. Mestni stražnik jo je odpeljal na bližnjo poveljništvu mestnih stražnikov, kjer so jo zaslišali. Izjavila je, da je dobila ponarejeni stolirski bankovec od neke Helene Fonda, ki stanuje v ulici Milano št. 25. Fondovo so aretirali. Pravila je, da je dobila isti bankovec od Ivana Antoninija, stanujočega na Greti št. 8. Antonini in Fondovo se nahajata sedaj v zaporu Coroneo. Ugotovilo se je namreč, da sta oddala stolirski bankovec dasi sta vedela, da je ponarejen. Severinovo so pa izpustili, ker je nedolžna.

Kokaina. Pred snočnim ob 1030 so pripeljali v opazovalnico mestne bolnišnice neko Fanco Mainicchio. Ženska je prišla v naše mesto isti dan iz Zadra. Ko je bila na trgu Unita, je zblaznela. V bolnišnici so ugotovili, da je zblaznela, ker zavziva kokaino.

Skrivnostna smrt neznanke. Skupina okolitank se je vračala včeraj popoldne iz mesta po železniški cesti proti domu. Med potjo se jim je nudil pretresljiv prizor: na omenjeni cesti je ležala slabo oblečena ženska z razbito črepijo. Nekako pod ure pozneje je izvedel o tem odkritju neki orožnik iz Mali. Prišel je na lice mesta in je ugotovil, da je ženska v agoniji nakaž jo je dal pripeljati v tukajšnjo mestno bolnišnico, kjer je kmalu potem izdihnila. Ko so jo preiskali, niso našli pri njej mikakršne listine, ki bi izkazale njeno ime. Ženska je stara okoli 60 let. Do sedaj se ne ve še, kaj se je zgodilo z neznanco. Vendar pa se domneva, da jo je moral povoziti avtomobil ali pa kolesar.

Vesti z Goriškega

Tolmin. Shod vseh vojnih oškodovancev tolimskega političnega okraja se dne 9. t. m. ni mogel vršiti radi slabega vremena. Tudi od poslance stalnega odbora v Gorici so imeli medpotoma v avtomobilu smolo, tako da so se zakasnila za celo uro. Protestni shod, ki naj podkrepi že v Gorici izročeno resolucijo,

našli Filipa in Kranca, ki sta mirno sedela v senci velikega drevesa in čakala kaj se zgodi. Odpeljali so jih v trdnjavo, kamor sta dospela šele pred nočjo.

Poveljnik, ravnatelj, mož, ki se je zaljubil v Anžo — ju je da troklicati pred se in ju — ker sta bila v mohamedanskih oblekah zapovedal umoriti, ko mu je ravno Filip razodel, da sta holandska ponesrečena, ki ju je kralj Ternatov prisilil prebržniti se vojnemu pobodu. Zato sta porabila prva ugodno priliko za beg, kar je razvidno iz tega, da so se ostali, ki jih je vrglo na obalo, odpeljali v čolnih nazaj, medtem ko sta ta dva raje ostala tu. Poveljnik ju je zato dal do nadaljnjega le zapreti.

31. POGLAVJE. Vsakdo, ki je že kdaj izkusil, bo znal marsikaj povedati kako prijetno je sedeti v ječi in zato lahko vemo že naprej, da se tudi naša junakoma ni godilo preveč izvrstno.

Soba, ki so vanjo zaprli Filipa in Kranca, tudi v resnici ni izgledala prijazno. Ležala je pod utrdbno, v steno je imela okroglo okence, ki je bilo obrnjeno proti morju, bila je gorka in pogrešala vse udobnosti, ki jih nudijo odlična prenočišča — skratka, vsa izba je obstojala iz štirih sten in kamenitih tal — in to je bilo vse.

se bo vršil neprekinčno in ob vsakem vremenu na velikonočni ponedeljek dne 17. t. m. ob 13¹⁵ uri na glavnem trgu v Tolminu. Shod je velikanske važnosti, pridite vsi! Odbor.

Koritnica. Dramatični odsek »Kmetijskega bralnega društva« na Koritnici priredi v mesecu maju Finžgarjevo dramo »Razvalina življenja«. Natančen spored se objavi pravčasno. Odbor.

Vesti iz Istre

Materija. Prostovoljno gasilno društvo v Materiji priredi dne 17. aprila 1922 veselico s petjem in igro v dvorani gosp. Kastelica s sodelovanjem pevskih društev »Zvezda« iz Herpelja in »Venec« iz Kozine ter orkestra »Viktor Parma« iz Trsta. Začetek ob 3. uri popoldne. V slučaju slabega vremena se veselica prenese na prihodnjo nedeljo. Ker je čisti dobitek prireditelje namenjen za nabavo novega gasilnega orodja in za zgradbo gasilnice.

Vesti z Notranjskega

Idrija. (Ruski gledališki umetniki v Idriji). O Veliki noči se nam obeta izreden užitek. Ruski igralci iz Trsta, ki potujejo sedaj po naši deželi, bodo posetili za praznike — 16., 17. in 18. t. m. — tudi naše mesto in uprizorili v rudniškem gledališču tri predstave. Izvajali bodo tudi razne arije iz oper in operet. Vzdaroščeni, da bomo mogli občudovati na našem skromnem odru zopet enkrat umetnike po poklicu, opozarjamo vse idrijsko občinstvo, naj se odzove vabilu ruskih bratov in kar največjemu številu sebi v dobro in umetnikom v korist.

Književnost in umetnost

Dom in Svet. Kot čujemo, dr. Fr. Stele s 6. številko let. letnika odlaga uredništvo in ostane pri listu le še pesnik Silvij Sar-denko.

Trije labodje, št. 2., se nahajajo v tisku in izidejo baj o Veliki noči. V njih bodo zastopani tudi starejši pisatelji zmernejše smeri.

Borzna poročila.

Tečaji

Trst, dne 13. aprila 1922.

Jadranska banka	130
Cosulich	265
Dalmatia	270
Gerolmich	1430
Libera Trieste	402
Lloyd	1230
Lussino	700
Martinolich	141
Oceanica	185
Premuda	365
Tripovich	245
Ampela	590
Cement Dalmatia	345
Cement Spalato	270

Tuja valuta na tržaškem trgu:

Trst, dne 13. aprila 1922.

ogrske krone	2,30	2,40
avstrijsko-nemške krone	27,00	28,00
češkoslovaške krone	36,75	37,50
dinarji	21,25	25,00
leji	13,50	14,50
marke	6,15	7,15
dolarji	18,20	18,40
francoski franki	170,50	171,00
švicarski franki	358,00	361,00
angleški funti papirnati	81,10	81,40
angleški funti, zlati	93,75	95,75
napoleoni	75,00	75,50

Poslano *)

ZAHVALA.

Podpisani si štejem v dolžnost, da se tem potom zahvaljujem Zavarovalnici »La France« posebno pa zastopništvu v Sezani in g. ravnatelju Garzoliniju v Trstu za točno in kulantno izplačilo škode povzročene vsled požara.

Gabrovica, 10. aprila 1922.

A. BANDELJ št. 54.

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uredništvo le toliko kolikor mu zakon veleva.

S potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom prežalostno vest, da je naš ljubi sin in brat

Nande Starec

v dobi 18. let, v sredo, ob 11. uri predpoldne v mestni bolnišnici previden s svetlojavstvi, preminul.

Pogreb pokojnika se bo vršil v petek pop. ob 4. uri, iz domače hiše v Barkovljah pri Cjajkih, na barkovljsko pokopališče.

BARKOVLEJE, 13. aprila 1922.

Anton, Franciška, stariši.

Stanko, Venček, brata, Maija, sestra.

Sorodnikom, prijateljem in znancom naznanjam s težkim srcem, da me je zadela nenadomestna izguba, umrla je moja dobra, plemenita mati

Franciška Pahor

roj. Kocjan.

Pogreb predrage pokojnice bo v soboto, 15. t. m., ob 10 predpoldne.

SEZANA, 13. aprila 1922.

243 PAHOR JOŽE, učitelj.

Mali oglasi

NAJVEČJE internacionalno zavarovalno podjetje išče zastopnike in agente za Istro. Proizvaja zelo visoka. Pisati na Poštni predal, Trst III 146. 728

IZURJENA šivilja išče dela pri boljši šivilji. Naslov pri upravnistvu. 725

KLOBUKI, elegantni iz svile in pajčolana po L. 35.— iz tagala L. 23.—. Viale XX Settembre, 85, I. 726

BLAGAJNICARKA, z znanjem slovenskega, nemškega in italijanskega jezika in večjo knjigovodstva, se sprejme v restavracijo. Prednost imajo Slovenke. Ponudbe pod »Blagajnicarka« na upravnistvo. 727

PRVOVRSTEN azbestni škrljavec, predvojno blago, svetovne znanke, nudi po ugodni ceni Jos. Terpin & Komp., Rakek. Spretni zastopniki se iščejo proti dobri proviziji. 729

STOLICE, razne vrste za gostilne se prodajajo po nizki ceni. Campo Belvedere 1, skladišče. 730

POZOR! Srebrne krone, zlato, platin in zobovje po najvišjih cenah plačuje edini grost Belleli Vita, via Madonnina 10, I. 14

VAJENEC, z meščansko šolo, pošten, išče službe v trgovini jestvin, najraje na deželi. Naslov pri upravnistvu. 705

INVALID več slovenskega in nemškega jezika išče mesto vratarja, paznika, nočnega čuvaja ali kaj sličnega. Naslov pri upravnistvu. 716

DOBREGA kovaškega pomočnika sprejma takoj Vekoslav Vilhar v Postojni. 731

SREBRNE KRONE plačujem po cenah, ki jih drugi ne premorejo. Fondares 6, I. 732

POROČNA SOBA iz teškega, spalnega buskovega lesa samo za let 1280; druga pisne sijajna, solidno slavonsko delo za let 1450; velika izbira, močno znižane cene. Turk, ulica Rossini 20. 714

ZDRAVILA za vse živinske bolezni, redilni prah, fluid itd. Lekarna v Il. Bistrici. 28

KOCIJA v dobrem stanju se proda za lir 2200. Pojasilca daje Helena Princ, Podgraje, Il. Bistrica. 715

EGIPTOVSKI profesor grafologije pove karakter in usodo življenja. Sprejema vsaki dan od 13.—19. Via Udine 12, pt. 331

NOVE POSTELJE L. 70.—, vzmeti 55.—, žimnice L. 45.—, volnene L. 90.—, Nočne omare, umivalniki, chiffoniers, spalnice itd. po zmernih cenah v ul. Fonderia 3. 46

KDOR HOČE KAJ KUPITI KDOR HOČE KAJ PRODATI KDOR IŠČE SLUŽBE, ITD. INSERIRAJ V »EDINOSTI«

ODLIKOVANA

Pekarna in slaščičarna

L. GAIER, GORICA, Corso V. E. št. 26.

ponuja svojim cenj. odjemalcem svoje najfiniješe POTICE in »GORISKE HLEBCE«

(Panettoni alla Goriziana)

Izvršuje narečila in pošiljače na deželo.

Cene brez vsake konkurence. 447

Županstvo občine Knežak

pozivlja vse v to občino pristojne, a izven iste živčee osebe, da predložijo tukajšnemu obč. uradu najkasneje do 25. aprila t. l. družinske Iste izstavljene od občinskega (župniškega) urada one občine, kjer sede bivaajo.

Te liste rabi županstvo v svrhu sestave imenika občanov, ki zadobijo v smislu kr. naredbes z dne 30. decembra 1920 št. 1896 italijansko državljanstvo po polnem pravu županstvo v Knežaku, 12. 4. 1922.

Županstvo v Brestovici

Z ozirom na čl. 1. prezidijalnega dekreta od 1. februaria 1922 ki določuje predpise za izvršitev kr. dekreta od 30. 12. 1920 št. 1890 in 29. 1. 1922 o pridobitvi italijanskega državljanstva daje se na znanje: da bode imenik oseb pristojnih v to občino, ki pridobijo v smislu sanžermanške mirovne pogodbe italijansko državljanstvo po polnem pravu, izložen v občinski pisarni s dnem 15. aprila 1922.

Kdor je v stvari zainteresiran, lahko tekom 30 dni reklamira na županstvo radi opustitve vpisa ali pa radi napačnega